EUROPSKA
KOMISIJA

Bruxelles, 28.8.2020.
COM(2020) 434 final

2020/0205 (NLE)

Prijedlog

# ODLUKE VIJEĆA

## o odobravanju izmjena Sporazuma o suradnji i postupanju u slučaju onečišćenja Sjevernog mora naftom i drugim štetnim tvarima (Bonski sporazum) u pogledu proširenja njegova materijalnog i zemljopisnog područja primjene

# OBRAZLOŽENJE

## 1. KONTEKST PRIJEDLOGA

### • Razlozi i ciljevi prijedloga

Prijedlog se odnosi na odluku o ovlašćivanju pregovarača Unije (u ovom slučaju: Komisije) da u ime Unije sklopi izmjene Sporazuma o suradnji i postupanju u slučaju onečišćenja Sjevernog mora naftom i drugim štetnim tvarima (Bonski sporazum)[1] u pogledu proširenja njegova materijalnog i zemljopisnog područja primjene s ciljem poboljšanja suradnje u području nadzora s obzirom na zahtjeve iz Priloga VI. Konvenciji MARPOL („izmjena MARPOL-a") te s obzirom na pristupanje Kraljevine Španjolske Sporazumu („izmjena zbog Španjolske").

### 1.1. SPORAZUM O SURADNJI I POSTUPANJU U SLUČAJU ONEČIŠĆENJA SJEVERNOG MORA NAFTOM I DRUGIM ŠTETNIM TVARIMA („BONSKI SPORAZUM")

Cilj je Bonskog sporazuma borba protiv onečišćenja u području Sjevernog mora i zaštita obalnih područja od pomorskih katastrofa i kroničnog onečišćenja koje uzrokuju brodovi i odobalni objekti. Europska unija (tadašnja „Europska ekonomska zajednica") ugovorna je stranka Sporazuma. Države Sjevernog mora koje su članice Europske unije i Norveška također su ugovorne stranke Sporazuma.

Cilj je Sporazuma potaknuti obalne države i Europsku uniju na aktivnu suradnju i uzajamno pružanje pomoći u borbi protiv onečišćenja Sjevernog mora naftom i drugim štetnim tvarima kako bi se zaštitili morski okoliš i interesi obalnih država. U tu se svrhu Sporazumom propisuje da ugovorne stranke provode nadzor koji će im pomoći u otkrivanju i borbi protiv onečišćenja te da se spriječi kršenje propisa o suzbijanju onečišćenja. Sjeverno more podijeljeno je na različite zone u kojima su ugovorne stranke zadužene za nadzor i procjenu nezgoda. Ugovorne stranke moraju obavijestiti druge ugovorne stranke na koje bi se to moglo odnositi ako primijete naftu ili druge štetne tvari koje bi mogle predstavljati ozbiljnu prijetnju obali ili povezanim interesima bilo koje druge ugovorne stranke. Ugovorne stranke mogu zatražiti pomoć ako dođe do onečišćenja na moru ili na njihovim obalama. U tom slučaju ugovorne stranke od kojih je zatražena pomoć dužne su učiniti sve što je u njihovoj moći kako bi tu pomoć pružile.

Europska ekonomska zajednica sklopila je Bonski sporazum Odlukom Vijeća 84/358/EEZ[2]. Bonski sporazum izmijenjen je 1989., a izmjene su stupile na snagu 1. travnja 1994. Europska ekonomska zajednica prihvatila je te izmjene Odlukom Vijeća 93/540/EEZ[3].

Na temelju članka 16. Bonskog sporazuma prijedlog ugovorne stranke o izmjeni Bonskog sporazuma ili njegova Priloga treba se razmotriti na sastanku ugovornih stranaka. Nakon jednoglasnog donošenja prijedloga Vlada depozitara obavješćuje ugovorne stranke o izmjenama. Takve izmjene trebaju stupiti na snagu prvog dana drugog mjeseca nakon datuma na koji Vlada depozitara primi obavijesti o odobravanju od svih ugovornih stranaka.

---

1 SL L 188, 16.7.1984.

2 Odluka Vijeća 84/358/EEZ od 28. lipnja 1984. o sklapanju Sporazuma o suradnji u postupanju kod onečišćenja Sjevernog mora naftom i drugim štetnim tvarima (SL L 188, 16.7.1984., str. 7.).

3 Odluka Vijeća 93/540/EEZ od 18. listopada 1993. o odobravanju određenih izmjena Sporazuma o suradnji i postupanju u slučaju onečišćenja Sjevernog mora naftom i drugim štetnim tvarima (SL L 263, 22.10.1993., str. 51.).

Depozitar Bonskog sporazuma jest Vlada Savezne Republike Njemačke (članak 18. stavak 3. Bonskog sporazuma).

Na temelju članka 20. Bonskog sporazuma ugovorne stranke Bonskog sporazuma mogu jednoglasno pozvati svaku drugu obalnu državu na području sjeveroistočnog Atlantika da pristupi Bonskom sporazumu. U tom slučaju članak 2. Bonskog sporazuma i njegov Prilog treba prema potrebi izmijeniti, a izmjena će stupiti na snagu stupanjem na snagu ovog Sporazuma za državu pristupnicu.

Vijeće je 7. listopada 2019. donijelo Odluku kojom se Komisija ovlašćuje da, u ime Unije, u pregovorima dogovori izmjenu na temelju članka 16. Bonskog Sporazuma radi proširenja područja primjene Sporazuma s ciljem poboljšanja suradnje u području nadzora s obzirom na zahtjeve iz Priloga VI. Konvenciji MARPOL, kao i radi proširenja na Kraljevinu Španjolsku na temelju članka 20. Sporazuma.

Ugovorne stranke Bonskog sporazuma na svojem su trideset i prvom sastanku od 9. do 11. listopada 2019. jednoglasno dogovorile te izmjene. Izmjene su sada podnesene Uniji radi sklapanja. Osim toga, Kraljevina Španjolska morat će ratificirati proširenje na svoje područje nadležnosti u skladu s člankom 20. Bonskog sporazuma.

### 1.2. IZMJENE BONSKOG SPORAZUMA

*1.2.1. Izmjena MARPOL-a – izmjena materijalnog područja primjene Sporazuma*

Tom se izmjenom žele poboljšati suradnja i koordinacija među ugovornim strankama u borbi protiv nezakonitih emisija u zrak uzrokovanih pomorskim prijevozom kako bi se ograničile negativne posljedice izgaranja brodskih goriva s visokim sadržajem sumpora ili dušika na ljudsko zdravlje, biološku raznolikost i cjelokupan morski okoliš. Ugovorne stranke namjeravaju postići taj cilj izmjenom različitih odredbi Bonskog sporazuma (njegovi članci 1., 5., 6. i 15. te naslov i preambula) da bi proširile područje primjene na onečišćenje zraka koje uzrokuju brodovi kako je uređeno Prilogom VI. Konvenciji MARPOL.

*1.2.2. Izmjena zbog Španjolske – izmjena geografskog područja primjene Sporazuma*

Ugovorne stranke pozvale su Kraljevinu Španjolsku da pristupi Sporazumu izmijenivši članak 2. i utvrdivši granicu između Atlantika i područja Sjevernog mora za potrebe Sporazuma i njegova Priloga te su istodobno revidirale granice različitih zona nadzora za potrebe članka 6. Sporazuma. Konkretno, određena je nova definicija revidiranog područja obuhvaćenog Sporazumom. Francuska je prihvatila uvođenje nove francuske zone nadležnosti koja izravno graniči sa zonom zajedničke nadležnosti Francuske i Ujedinjene Kraljevine. Ona obuhvaća područje između zone zajedničke nadležnosti Francuske i Ujedinjene Kraljevine i nove zone nadležnosti Španjolske kako ne bi postojalo nepokriveno područje između stare granice Bonskog sporazuma i nove zone nadležnosti Španjolske.

## 2. PRAVNA OSNOVA, SUPSIDIJARNOST I PROPORCIONALNOST

- **Pravna osnova**

**Postupovna pravna osnova**

*Načela*

Člankom 218. stavkom 6. Ugovora o funkcioniranju Europske unije (UFEU) propisuje se da „Vijeće na prijedlog pregovarača donosi odluku o sklapanju sporazuma”. Nadalje, tim se

člankom također propisuje da, osim ako se sporazumi odnose isključivo na zajedničku vanjsku i sigurnosnu politiku, Vijeće donosi odluku o sklapanju sporazuma nakon što dobije suglasnost Europskog parlamenta ako sporazumi obuhvaćaju područja na koja se primjenjuje redovni zakonodavni postupak ili posebni zakonodavni postupak za koji je potrebna suglasnost Europskog parlamenta.

*Primjena na ovaj predmet*

Budući da su se ugovorne stranke sporazumjele o izmjeni zemljopisnog i materijalnog područja primjene Bonskog sporazuma, primjereno je da Unija sklopi te izmjene.

Stoga je postupovna pravna osnova predložene odluke članak 218. stavak 6. UFEU-a.

**Materijalna pravna osnova**

*Načela*

Materijalna pravna osnova za odluku na temelju članka 218. stavka 6. UFEU-a prije svega ovisi o cilju i sadržaju predviđenog akta o kojemu se zauzima stajalište u ime Unije. Ako predviđeni akt ima dva cilja ili elementa te ako se može utvrditi da je jedan od ta dva cilja ili elementa glavni, a drugi samo sporedan, odluka na temelju članka 218. stavka 6. UFEU-a mora se temeljiti na samo jednoj materijalnoj pravnoj osnovi, naime onoj koju zahtijeva glavni ili prevladavajući cilj ili element.

*Primjena na ovaj predmet*

U pogledu predviđene bitne izmjene koja se odnosi na proširenje materijalnog područja primjene („izmjena MARPOL-a”) Bonskog sporazuma, njome se istodobno želi postići više ciljeva u području civilne zaštite i okoliša, obuhvaćenih člancima 191. i 196. UFEU-a, koji su neodvojivo povezani, a nijedan nije sporedan u odnosu na druge. Stoga će se materijalna pravna osnova odluke na temelju članka 218. stavka 6. UFEU-a iznimno morati temeljiti na različitim odgovarajućim materijalnim pravnim osnovama.

**Zaključak**

Pravna osnova predložene odluke trebali bi biti članci 191. i 196. UFEU-a u vezi s člankom 218. stavkom 6. UFEU-a.

## 3. REZULTATI *EX POST* EVALUACIJA, SAVJETOVANJA S DIONICIMA I PROCJENA UČINKA

- ***Ex post* evaluacije/provjere primjerenosti postojećeg zakonodavstva**

Nije primjenjivo.

- **Savjetovanja s dionicima**

Izmjene nisu sporne i podupiru ih sve ugovorne stranke, uključujući sve pojedinačne države članice koje su stranke Sporazuma.

- **Prikupljanje i primjena stručnog znanja**

Nije primjenjivo.

- **Procjena učinka**

Službeni postupak procjene učinka nije proveden zbog političke nužnosti da se brzo djeluje kako bi EU kao ugovorna stranka Bonskog sporazuma mogao pregovarati i glasati o izmjenama Bonskog sporazuma na sastanku 9.–11. listopada 2019. te ih poduprijeti na ministarskom sastanku 11. listopada 2019. Taj razmjerni pristup opravdan je i zato što se

očekuje da će izmjene Bonskog sporazuma imati isključivo pozitivne gospodarske, društvene i okolišne učinke.

- **Primjerenost i pojednostavnjenje propisa**

Nije primjenjivo.

- **Temeljna prava**

Prijedlog je u skladu s Ugovorima EU-a i Poveljom Europske unije o temeljnim pravima.

## 4. UTJECAJ NA PRORAČUN

Izmjene Bonskog sporazuma neće negativno utjecati na proračun Unije.

## 5. DRUGI ELEMENTI

- **Planovi provedbe i mehanizmi praćenja, evaluacije i izvješćivanja**

Nije primjenjivo.

- **Dokumenti s objašnjenjima (za direktive)**

Nije primjenjivo. Vidjeti odjeljak u nastavku.

- **Detaljno obrazloženje posebnih odredaba prijedloga**

Jedinim materijalnim člankom prijedloga propisuje se da Vijeće ovlašćuje Komisiju da, u ime Unije, sklopi predviđene izmjene Bonskog sporazuma koje se odnose na proširenje materijalnog područja primjene Sporazuma s obzirom na Prilog VI. Konvenciji MARPOL i na pristupanje Kraljevine Španjolske Sporazumu.

Zadnje verzije predviđenih izmjena predstavljene su u prilozima ovoj odluci i mogu se sažeti kako slijedi:

*Izmjena MARPOL-a*

Ugovorne stranke Bonskog sporazuma žele iskoristiti uobičajene postupke i sustave za zračno praćenje onečišćenja naftom kako su utvrđeni Sporazumom da bi ih proširile na praćenje pridržavanja propisa o emisijama koje uzrokuju brodovi. Tako će ugovorne stranke moći maksimalno iskoristiti resurse koji se već upotrebljavaju za zračno praćenje i nadzor onečišćenja naftom te će izgraditi osnovu za sveobuhvatni sustav praćenja stanja okoliša Sjevernog mora i pristupnih voda.

Donošenjem odluke o sklapanju izmjena koje se odnose na proširenje mandata Bonskog sporazuma s obzirom na Prilog VI. Konvenciji MARPOL poboljšali bi se zajednički nadzor, praćenje i izvješćivanje o emisijama s brodova u području Sjevernog mora. Takva koordinirana aktivnost u okviru Sporazuma pridonijela bi smanjenju rizika za morski okoliš te interesima obalnih država i Unije.

*Izmjena zbog Španjolske*

Tom se izmjenom proširuje zemljopisno područje primjene Sporazuma na područje između zone zajedničke nadležnosti Francuske i Ujedinjene Kraljevine i nove zone nadležnosti Španjolske kako ne bi postojalo nepokriveno područje između stare granice Bonskog sporazuma i nove zone nadležnosti Španjolske. Francuska je prihvatila uvođenje nove zone nadležnosti Francuske. Uključivanjem Biskajskog zaljeva u područje obuhvaćeno Bonskim sporazumom ugovorne stranke osiguravaju da se glavni prometni put u Europi koji povezuje Sjeverno more i Sredozemno more obuhvati zajednički koordiniranim sustavom upravljanja pripravnošću i odgovorom.

2020/0205 (NLE)

Prijedlog

# ODLUKE VIJEĆA

## o odobravanju izmjena Sporazuma o suradnji i postupanju u slučaju onečišćenja Sjevernog mora naftom i drugim štetnim tvarima (Bonski sporazum) u pogledu proširenja njegova materijalnog i zemljopisnog područja primjene

VIJEĆE EUROPSKE UNIJE,

uzimajući u obzir Ugovor o funkcioniranju Europske unije, a posebno njegov članak 191. stavak 4. i članak 196. stavak 1. točku (c) u vezi s člankom 218. stavkom 6. točkom (a),

uzimajući u obzir prijedlog Europske komisije,

nakon dobivanja suglasnosti Europskog parlamenta,

budući da:

(1) Europska ekonomska zajednica sklopila je Sporazum o suradnji i postupanju u slučaju onečišćenja Sjevernog mora naftom i drugim štetnim tvarima („Bonski sporazum”)[4] Odlukom Vijeća 84/358/EEZ[5], koji je stupio na snagu 1. rujna 1989. Bonski sporazum izmijenjen je 1989., a te su izmjene odobrene Odlukom Vijeća 93/540/EEZ[6] i stupile su na snagu 1. travnja 1994.

(2) Vijeće je 7. listopada 2019. ovlastilo Komisiju da u ime Unije vodi pregovore o izmjenama materijalnog i zemljopisnog područja primjene Bonskog sporazuma.

(3) U skladu s člankom 16. stavkom 1. Bonskog sporazuma ugovorne stranke razmotrile su prijedlog izmjene radi proširenja područja primjene Bonskog sporazuma s ciljem poboljšanja suradnje u području nadzora s obzirom na zahtjeve iz Priloga VI. Međunarodnoj konvenciji o sprečavanju onečišćenja s brodova („Konvencija MARPOL”)[7]. Osim toga, ugovorne stranke razmotrile su i izmjene Bonskog sporazuma i njegova Priloga s obzirom na pristupanje Španjolske ovom Sporazumu u skladu s njegovim člankom 20.

(4) Komisija je u skladu s Odlukom Vijeća u pregovorima dogovorila te izmjene Bonskog sporazuma koje su jednoglasno donesene dvjema odlukama na trideset i prvom sastanku ugovornih stranaka Bonskog ugovora održanom u Bonnu od 9. do 11. listopada 2019.

(5) Te bi izmjene Bonskog sporazuma trebalo odobriti u ime Europske unije,

---

4 Sporazum o suradnji i postupanju u slučaju onečišćenja Sjevernog mora naftom i drugim štetnim tvarima (Bonski sporazum) (SL L 188, 16.7.1984., str. 9.).

5 Odluka Vijeća 84/358/EEZ od 28. lipnja 1984. o sklapanju Sporazuma o suradnji u postupanju kod onečišćenja Sjevernog mora naftom i drugim štetnim tvarima (SL L 188, 16.7.1984., str. 7.).

6 Odluka Vijeća 93/540/EEZ od 18. listopada 1993. o odobravanju određenih izmjena Sporazuma o suradnji i postupanju u slučaju onečišćenja Sjevernog mora naftom i drugim štetnim tvarima (Bonski sporazum) (SL L 263, 22.10.1993., str. 51.).

7 Međunarodna konvencija o sprečavanju onečišćenja s brodova, potpisana u Londonu 2. studenoga 1973., kako je dopunjena Protokolom od 17. veljače 1978.

DONIJELO JE OVU ODLUKU:

*Članak 1.*

Izmjene Sporazuma o suradnji i postupanju u slučaju onečišćenja Sjevernog mora naftom i drugim štetnim tvarima (Bonski sporazum) u pogledu proširenja njegova materijalnog i zemljopisnog područja primjene, koje su ugovorne stranke donijele na svojem trideset i prvom sastanku održanom u Bonnu od 9. do 11. listopada 2019., odobravaju se u ime Unije.

Tekst izmjena naveden je u dvjema odlukama koje su donijele ugovorne stranke i koje su priložene ovoj Odluci.

*Članak 2.*

Europska komisija ovlaštena je da u ime Europske unije položi ispravu o odobrenju predviđenu člankom 16. Sporazuma kako bi se izrazila suglasnost Europske unije da bude obvezana Sporazumom.

*Članak 3.*

Ova Odluka stupa na snagu na dan donošenja[8].

Sastavljeno u Bruxellesu,

*Za Vijeće*
*Predsjednik*

[8] Glavno tajništvo Vijeća objavit će datum stupanja izmjena na snagu u *Službenom listu Europske unije*.